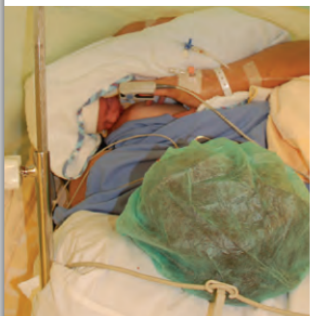

Keizersnede en vroeg huid-op-huid contact

Vroeg huid-op-huid contact op de operatiekamer wordt nog maar in een beperkt aantal ziekenhuizen aangeboden in Nederland. Het Catharina-ziekenhuis Eindhoven is in november 2010 begonnen met het aanbieden van vroeg huidcontact tussen moeder en kind bij een geplande keizersnede. Hiermee wil het Catharina-ziekenhuis een betere start bevorderen van de moeder- en kindrelatie en het laten slagen van borstvoeding op de langere termijn.

Voorheen ging de baby na de geboorte met vader mee naar de verloskamer. Het kon dan soms wel twee uur duren voordat de baby aan de borst lag. Monique Bonn -van de Ven, verpleegkundige en lactatiekundige IBCLC, heeft het initiatief genomen en een protocol opgesteld.

De kinderarts onderzoekt na de geboorte de baby. Indien er geen bijzonderheden worden vastgesteld gaat het kind naar de moeder. Het kind wordt ingepakt in een doek en krijgt een mutsje op en een luier aan. Bij de moeder gaat het kind uit de doek en wordt in overleg met de anesthesist bloot op de moeder gelegd. Er komt een warme molton over het kind te liggen. Als de moeder van de OK tafel naar het gewone bed gaat houdt ze zelf het kind vast, of vader houdt het kind vast. Op de recovery helpen vader en moeder de baby aan de borst te gaan.

Monique Bonn -van de Ven vertelt dat er baby's zijn die op de OK al op zoek gaan naar de tepel. Volgens haar vertonen de baby's rustiger gedrag als ze bij de moeder zijn. Het valt haar op dat de borstvoeding ook beter op gang komt. Moeders en partners zijn erg positief. Reacties zijn: 'Super', 'zeer prettig', 'rustgevend gevoel', 'goed voor de hechting', 'echt geweldig', 'het was voor ons een derde keizersnede maar de eerste geweldige ervaring met huid-op-huid contact, ga zo door'.

Bij de referenties van het protocol wordt onder andere de Cochrane Review 'Early Skin to skin contact for mothers and their healthy newborn infants' genoemd. Uit deze review blijkt dat baby's die direct of vlak na de geboorte naakt met het gezicht naar moeder toe op de blote borst gelegd worden een grotere interactie met de moeder vertonen, minder lang hullen en warmer blijven. Deze baby's hebben ook een grotere kans om borstvoeding te krijgen en langer borstvoeding te krijgen. Het Catharina-ziekenhuis laat zien dat vroeg huid-op-huid contact goed mogelijk is bij een geplande keizersnede. In de loop van 2011 wil men vroeg huid-op-huid contact ook aanbieden bij een spoedkeizersnede, mits moeder en baby er medisch gezien aan toe zijn. Ziekenhuizen die geïnteresseerd zijn kunnen contact opnemen met Monique Bonn -van de Ven: LACTATIEKUNDIGE@catharina-ziekenhuis.nl

Bronnen:

- Moore ER, Anderson GC, Bergman N. Early skin-to-skin contact for mothers and their healthy newborn infants. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2007, Issue 3. Art. No: CD003519. DOI: 10.1002/14651858.CD003519.pub2
- www2.cochrane.org/reviews/en/ab003519.html
- Foto uit privécollectie, gemaakt in Zuwe Hofpoort Ziekenhuis Woerden (september 2005)

Brochure 'Keizersnede'

De brochure 'Keizersnede' bevat uitgebreide informatie over borstvoeding geven na een keizersnede. Prijs €1,50.

Geelzien (aanvulling)

In Bulletin Borstvoeding 26 (Juni 2011) kon u lezen over verschillende oorzaken van geelzien bij borstgevoede kinderen. Een kort citaat daaruit:

'Gezonde, goed gevoede baby's beginnen naarmate het colostrum overgaat in rijpe moedermelk in toenemende mate geel te zien. Gedurende drie tot zes weken kunnen deze voor de rest kerngezonde, goed gedijende baby's, geel zien. Dit noemt men moedermelkgeelzucht. Een tot nu toe onbekend bestanddeel van moedermelk zou het uitscheiden van bilirubine vertragen.'

Voor de volledigheid had deze publicatie moeten vermelden dat in zeer zeldzame gevallen het geelzien (mede) veroorzaakt wordt door galstuwung van de pasgeborene (neonatale cholestase). De onderliggende oorzaak van deze galstuwung kan onder meer berusten op aanlegstoornissen, infecties, genetische afwijkingen, immunologische stoornissen en stofwisselingsziekten. Een bekende complicatie van galstuwung is vitamine K-defici ntiebloedingen, inclusief hersenbloedingen. Tijdig opsporen en behandelen van deze aandoening is dus van groot belang. Daarom wordt internationaal aanbevolen om iedere zuigeling die op de leeftijd van drie weken nog geel ziet te verwijzen naar de huisarts of kinderarts voor nader onderzoek.

Bronnen:

- Richtlijn voor preventie, diagnostiek en behandeling van hyperbilirubinemie bij pasgeborenen, geboren na een zwangerschapduur van meer dan 35 weken (www.babysietgeel.nl)
- In Bulletin Borstvoeding 26 ontbrak de bronvermelding bij het artikel Geelzien. Deze informatie is te vinden op www.lalecheleague.nl.

Brochure 'Geelzien'

De brochure 'Geelzien' bevat nuttige informatie over dit onderwerp. Prijs €1,50.

Nieuwe  n bestaande publicaties kunt u gemakkelijk bestellen via het bijgevoegde bestelformulier of in de webwinkel. Houders van een documentatieabonnement ontvangen nieuwe publicaties automatisch bij de eerstvolgende aanvulling.

  Borstvoedingorganisatie La Leche League
Deze uitgave wordt drie keer per jaar gratis aangeboden aan instellingen in de gezondheidszorg.
Redactie: Roosje van Gorp, met medewerking van Marijke Frings, Georgette Oskamp en Linda Rijkers.

Stichting La Leche League Nederland
Postbus 212, 4300 AE Zierikzee
Tel. 0111 - 413189
Fax 0111 - 417899
www.lalecheleague.nl

Stichting La Leche League Vlaanderen
Koningin Astridlaan 155
2800 Mechelen
Tel. 015/55.79.43
www.lalecheleague.be